

provincie
groningen

Gedeputeerde Staten

5 APR. 2017

Aan de raden en colleges van Burgemeester en
Wethouders van de Groninger gemeenten

Datum : - 4 APR. 2017
Briefnummer : 2017-16.654/14/A.13
Zaaknummer : 682902
Behandeld door : D. Meijering-Klaren
Telefoonnummer : (050) 316 4273
Antwoord op :
Bijlage : 1
Onderwerp : Stand van zaken bestuurlijke organisatie/gemeentelijke
herindeling en taak- en roldiscussie

Geachte raad, geacht college,

Hierbij doen wij u een afschrift toekomen van onze brief die heden aan Provinciale Staten is verstuurd en waarin wij ingaan op de ontwikkelingen en stand van zaken met betrekking tot de gemeentelijke herindeling en het traject 'Opgaven, rollen en taken' in onze provincie.

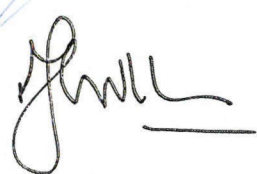
Voor de inhoud verwijzen wij u korthedshalve naar de bijgevoegde brief.

Wij vertrouwen erop u hiermee voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

 , voorzitter.

 , secretaris.

provincie
groningen

Gedeputeerde Staten

Aan Provinciale Staten

Datum : - 4 APR. 2017
Briefnummer : 2017-16.567/14/A.13
Zaaknummer : 682902
Behandeld door : D. Meijering-Klaren
Telefoonnummer : (050) 316 4273
E-mail : d.meijering.klaren@provinciegroningen.nl
Antwoord op :
Bijlage :
Onderwerp : Bestuurlijke organisatie, stand van zaken gemeentelijke herindeling en taak- en roldiscussie

Geachte dames en heren,

1. Aanleiding en opzet

Bij brief van 6 september 2016 (2016-52.449/36/A.9, BJC) hebben wij u geïnformeerd over de stand van zaken en het verdere proces met betrekking tot de bestuurlijke organisatie, de taak- en roldiscussie en gemeentelijke herindeling in onze provincie. In ons antwoord d.d. 14 maart jl. (2017-10.985/11/A.7) op de schriftelijke vragen d.d. 15 februari 2017 van de fractie van Groninger Belang, hebben wij toegezegd een dergelijk voortgangsbericht wederom aan u toe te doen komen.

2. Stand van zaken gemeentelijke herindeling

Hieronder schetsen wij de ontwikkelingen en de stand van zaken met betrekking tot gemeentelijke herindeling in de verschillende clusters.

Midden-Groningen en Westerwolde

Op 7 maart jl. heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Bellingwedde en Vlagtwedde (Westerwolde), alsmede met het wetsvoorstel tot samenvoeging van de gemeenten Hogeveen-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren (Midden-Groningen). Beide wetten zijn inmiddels bekrachtigd en gepubliceerd (Wetten van 8 maart 2017, Stb. 2017, 105 en 106). De voorbereidingen op beide nieuw te vormen gemeenten per 1 januari 2018 liggen op schema. De verkiezingen voor de raden van de gemeenten Westerwolde en Midden-Groningen vinden op 22 november 2017 plaats.

Westerkwartier

De raden van de gemeenten Grootegast, Leek, Marum en Zuidhorn hebben in januari 2017 het herindelingsontwerp voor een nieuw te vormen gemeente Westerkwartier vastgesteld. Het herindelingsontwerp heeft van 23 januari t/m 20 maart 2017 ter inzage gelegen, zodat inwoners en organisaties een zienswijze konden indienen. In het ontwerp wordt uitgegaan van de overgang van het gebied van de voormalige gemeente Ezinge (Middag-Humsterland), thans behorende tot de gemeente Winsum, naar de nieuw te vormen gemeente Westerkwartier. Naar verwachting stellen de betrokken raden het herindelingsadvies in mei a.s. vast. Na ontvangst, geven wij onze zienswijze op het herindelingsadvies. Het herindelingsadvies en de zienswijze van ons college worden vervolgens verzonden aan de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK).

Bedum, Winsum, De Marne en Eemsum

Bij brief van 25 oktober 2016 (2016-62.206/43/A.15, BJC) hebben wij u geïnformeerd over ons besluit tot beëindiging van de provinciale Arhi-procedure voor de zeven gemeenten in Noord-Groningen (Appingedam, Bedum, De Marne, Delfzijl, Eemsum, Loppersum en Winsum). De gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum zijn vervolgens een gemeentelijke Arhi-procedure gestart, gericht op de vorming van een nieuwe gemeente per 1 januari 2019. De vier betrokken raden hebben in januari 2017 het herindelingsontwerp vastgesteld. Het herindelingsontwerp heeft van 23 januari t/m 20 maart 2017 ter inzage gelegen. De vier gemeenten zijn voortvarend aan de slag om de benodigde voorbereidingen te treffen, waaronder een traject waarbij de inwoners zich kunnen uitspreken over de naam van de nieuwe gemeente. Zoals aangegeven, wordt in het ontwerp uitgegaan van de overgang van het gebied van de voormalige gemeente Ezinge (Middag-Humsterland), thans behorende tot de gemeente Winsum, naar de nieuw te vormen gemeente Westerkwartier. Naar verwachting stellen de betrokken raden in mei a.s. het herindelingsadvies vast. Zoals aangegeven, geven wij onze zienswijze op het herindelingsadvies en zenden wij beide documenten aan de Minister van BZK.

Groningen, Haren en Ten Boer

Het herindelingsadvies dat door uw Staten op 1 februari jl. is vastgesteld, is aan de Minister van BZK gezonden. Inmiddels hebben de raden van Groningen en Ten Boer unaniem de bestuursovereenkomst GHTB vastgesteld. Het wachten is nu op de beslissing van de Minister van BZK om een wetsvoorstel aan de Ministerraad voor te leggen. De Minister heeft in een brief aan het Burgercomité Haren (d.d. 1 februari 2017) aangegeven dat "een wetsvoorstel dat gericht is op herindeling per 1 januari 2019 ruim na de Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart 2017 aan de Tweede Kamer [zal] worden aangeboden". Van deze brief hebben wij een afschrift ontvangen.

Pekela, Stads kanaal en Veendam

In januari 2016 hebben de drie colleges van B&W van Pekela, Stads kanaal en Veendam geconcludeerd dat de 'Strategische Agenda Pekela, Stads kanaal, Veendam' (SA3, d.d. 14 december 2015, opgesteld door de drie gemeenten) voldoende aanleiding gaf om een aanvullend onderzoek uit te voeren naar een mogelijke herindeling van de drie gemeenten. De SA3 liet zien dat er veel gedeelde opgaven en ambities zijn, die voor het gebied gerealiseerd moeten worden. De drie raden hebben dit begin 2016 bekrachtigd en het volgende besluit genomen:

1. *De Strategische Agenda Pekela, Stads kanaal, Veendam (SA3) aannemen als leidraad voor vervolgstappen in het onderzoek naar een (mogelijke) herindeling van de drie gemeenten.*
2. *Instemmen met vervolgonderzoeken en -acties gericht op de wijze waarop inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties betrokken kunnen worden bij een (mogelijke) herindeling van de drie gemeenten en voorts op het gebied van het economisch perspectief, de samenwerkingsverbanden en de financiële effecten ervan.*

Voor de vervolgonderzoeken hebben de drie raden budget beschikbaar gesteld, het vervolgonderzoek is uitgevoerd door bureau Berenschot. Een verzoek van de drie gemeenten om dit proces financieel te ondersteunen, hebben wij begin 2017 gehonoreerd. In januari 2017 heeft Berenschot het eindrapport 'Vruchtbare Bodem? Eindrapportage vervolgonderzoeken herindeling Pekela, Stads kanaal & Veendam' opgeleverd. In het rapport wordt, met het oog op de forse maatschappelijke en economische opgaven in het gebied, geadviseerd om te komen tot een herindeling van de drie gemeenten. Berenschot geeft ook aan dat de individuele gemeenten hun gemeentelijke taken kunnen vervullen, waarbij voor Pekela wel geldt dat de ambtelijke samenwerking met Veendam een vereiste is.

Op 28 februari jl. hebben de drie raden over het rapport gesproken en een standpunt ingenomen over de voorliggende herindelingsvariant. De raden van de gemeenten Pekela en Stads kanaal hebben een besluit genomen voor een herindeling van de drie gemeenten. In Stads kanaal was de raad unaniem, in Pekela stemde alleen de SP tegen. De raad van Veendam heeft het besluit genomen om niet over te gaan tot een herindeling met de gemeenten Pekela en Stads kanaal en af te zien van alle verdere vervolgstappen en/of overleg inzake de voorgestelde herindeling.

De gemeenten beraden zich nu, ieder voor zich, op de gevolgen van deze besluitvorming voor de (nabije) toekomst. Ons college zal de gesprekken met de drie gemeenten de komende maanden voortzetten en een nader standpunt in gaan nemen. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het openbaar

bestuur kijken wij daarbij uiteraard naar de verantwoordelijkheid van de betrokken gemeenten ten aanzien van de regionale maatschappelijke opgaven en de inwoners van het gebied. Wij hebben goed kennis genomen van het feit dat de drie gemeenten ook zelf onderkennen dat zij een veelheid van gedeelde opgaven en ambities hebben, waarbij geldt dat de gemeenten uiteraard ook opgaven en ambities delen met andere gemeenten in de regio.

Delfzijl, Appingedam en Loppersum

Met het perspectief van de herindeling van de BMW-gemeenten, ontstond voor de gemeenten Delfzijl, Appingedam en Loppersum (DAL) een nieuwe situatie. De DAL-gemeenten zullen de komende periode hun positie bepalen ten aanzien van hun bestuurlijke toekomst en een mogelijke herindeling. De betrokken colleges en raden voeren daarover afzonderlijk en met elkaar het gesprek. Zorgvuldigheid en het bouwen aan draagvlak zijn daarbij leidraad voor de drie gemeenten. Een eventuele herindeling per 1 januari 2019 is niet meer aan de orde, gelet op de formele stappen die daartoe gezet zouden moeten worden en de termijnen die daarvoor in de Wet algemene regels herindeling gelden. Wij blijven in gesprek met de gemeenten over het vervolgproces.

3. Opgaven, taken en rollen

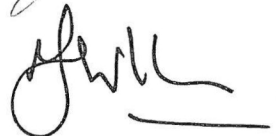
Voor wat de stand van zaken van het proces opgaven, taken en rollen betreft, verwijzen wij u naar onze brief van 7 maart jl. aan uw Staten (2017-004055/10/A.22).

Wij zullen uw Staten over de relevante ontwikkelingen blijven informeren en gaan ervan uit u hiermee voor het moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

 , voorzitter.

 , secretaris.

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar de raden en de colleges van alle Groninger gemeenten en aan het dagelijks bestuur van de VGG.